

ส่วนที่สอง: บทความเรื่อง “การออกแบบที่เป็นสากล: ธรรมชาติของสังคมเสมอภาค”

การออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design: UD) เป็นแนวคิดเพื่อการสร้างสังคมให้น่าอยู่ ส่งเสริมคุณค่าความเป็นมนุษย์ให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี โดยที่มนุษย์ต้องพึ่งพาตนเองให้มากที่สุด ไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่น แต่ด้วยมนุษย์มีข้อจำกัดทางกายภาพที่แตกต่างกันในแต่ละวัย เพศ หรือ ความครบองค์ประกอบของร่างกาย ทำให้มีศักยภาพในการดำรงชีวิตได้แตกต่างกันออกไป เพื่อให้แต่ละบุคคลสามารถพึ่งพาตนเองได้มากที่สุดตามศักยภาพที่มีจึงจำเป็นต้องมีการออกแบบสิ่งต่างๆ ในการดำรงชีวิตให้เอื้อต่อสถานะของแต่ละบุคคลได้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านกายภาพ ความคล่องแคล่ว ความแข็งแรง หรือการมองเห็น และแม้ว่าการออกแบบที่เป็นสากลในสังคมส่วนใหญ่เน้นการเข้าถึงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ อาทิ ทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถ ฯลฯ แต่ยังมีมิติอื่นๆ ที่ต้องพิจารณาร่วม เช่น ข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร การจัดการศึกษา และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้มีความเป็นมิตรต่อทุกคน เป็นต้น

ความสำคัญของการออกแบบที่เป็นสากล UD

ปัจจุบันการออกแบบที่เป็นสากลมีความสำคัญเพิ่มขึ้นมากจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย โดยผู้สูงอายุจะมีการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังและมีภาวะทุพพลภาพมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มขึ้น ผลการศึกษาปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุไทยพบผู้สูงอายุทุก 1 ใน 4 คนมีปัญหาสุขภาพที่เป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมตามที่เคยทำได้ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุในผู้สูงอายุ ทำให้มีความต้องการในสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดความสะดวก และปลอดภัยในการดำเนินชีวิตประจำวันมากขึ้น ขณะเดียวกันแนวคิดการพัฒนาประเทศได้ให้ความสำคัญกับคนทุกกลุ่มวัยที่จะมีส่วนร่วมและได้รับผลจากการพัฒนาอย่างทั่วถึง ประกอบกับสังคมไทยมีแนวโน้มของการอยู่คนเดียวและต้องทำกิจกรรมต่างๆ ตามลำพังเพิ่มขึ้น อาทิ หญิงตั้งครรภ์ที่ออกมาทำงาน ผู้มีปัญหาสุขภาพ คนเดินทางที่มีสัมภาระ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ/ผู้พิการที่ออกมาทำงาน ฯลฯ ดังนั้น การออกแบบที่เป็นสากลจึงมีประโยชน์ในวงกว้าง และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มดำเนินชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมอย่างมีศักดิ์ศรี ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของทุกคนในสังคม ส่งเสริมความเสมอภาคและสร้างความเป็นธรรมทางสังคม

การออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design: UD) ตามนิยามของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการแห่งองค์การสหประชาชาติ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD) หมายถึง การออกแบบผลิตภัณฑ์ สภาพแวดล้อม โปรแกรมและบริการที่จะสามารถใช้งานได้โดยทุกคนสามารถเข้าถึงมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้โดยไม่จำเป็นต้องปรับตัวหรือการออกแบบเฉพาะโดยการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มในสังคมไม่รวมอุปสรรคอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต้องใช้เฉพาะกลุ่มโดยเฉพาะความพิการ

หลัก 7 ประการของการออกแบบที่เป็นสากล

1. ใช้ได้กับทุกคน Equitable use

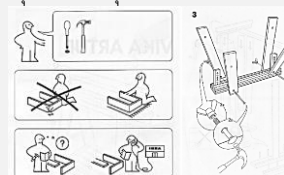

2. ยืดหยุ่น Flexibility in Use

กรรไกรสำหรับผู้ถนัดซ้ายและขวา

3. เข้าใจได้ง่าย Simple and Intuitive Use เช่น ใช้ภาพที่เหมาะสมกับคนทุกประเภท ทุกชาติ

4. มีข้อมูลเพียงพอ Perceptible Information คือ สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพได้ไม่คำนึงถึงข้อจำกัด

ป้ายรถไม่มีทั้งภาษา รูปภาพ และสีที่เป็นสัญลักษณ์ของสถานี

5. อดทนตราบและผลกระทบไม่พึงประสงค์จากการกระทำที่ตั้งใจ/ไม่ตั้งใจ Tolerance for Error

6. พยายาม Low Physical Effort ออกแบบใช้ได้สะดวก ลดความเหนื่อยล้าของร่างกาย

7. ขนาดและพื้นที่ใช้ได้ทุกร่างกาย Size and Space for Approach and Use

ที่มา: <http://universaldesign.ie/What-is-Universal-Design/The-7-Principles/7-Principals-.pdf>

สถานการณ์การออกแบบที่เป็นสากลในสังคมไทย

แนวคิดการออกแบบที่เป็นสากลเริ่มมีการขับเคลื่อนจากจุดประสงค์เพื่อการจัดอุปสรรคต่อผู้พิการในการดำรงชีพ ซึ่งประเทศไทยมีการพัฒนามาหลายทศวรรษที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและความเท่าเทียมของผู้พิการในการใช้ชีวิต อาทิ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ พ.ศ. 2534 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 และขยายเข้าสู่กลุ่มเป้าหมายอื่น ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคารที่สร้างหลังปี 2548 พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 ที่กำหนดให้มีการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้บริการโทรคมนาคมสาธารณะแก่ผู้พิการ เด็ก ผู้สูงอายุ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากองค์การสหประชาชาติได้เผยแพร่และส่งเสริมแนวคิดการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อสร้างความแปลกแยก มุ่งเน้นให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ จึงได้มีการส่งเสริมความเท่าเทียมโดยการออกแบบให้ใช้ได้กับทุกวัย ทุกเพศ ทุกสภาพร่างกายและจิตใจ ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนโดยประเทศไทยได้ให้สัตยาบันต่อ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities: CRPD)” เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2551 ทำให้หน่วยงานภาครัฐได้ออกกฎหมายและระเบียบต่างๆ เพื่อส่งเสริมการออกแบบและจัดสภาพแวดล้อมให้ทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

การดำเนินการออกแบบที่เป็นสากลในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการดำเนินการออกแบบที่เป็นสากลมุ่งเน้นรูปแบบการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรม อาคาร สถานที่และบริการสาธารณะเพื่อเป็นช่องทางสนับสนุนให้เข้าถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรม อย่างไรก็ตาม การกระจายไปในการออกแบบผลิตภัณฑ์ในกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค การสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศและการออกแบบเรียนการสอน (Universal Design for Learning) ยังมีความชัดเจนไม่มากนัก โดยมีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม ดังนี้

ด้านอาคาร สถานที่สาธารณะ หน่วยงานรัฐต่างๆ ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสถานที่ 5 ด้าน ได้แก่ ทางลาด ที่จอดรถ ห้องน้ำ ป้ายสัญลักษณ์ และบริการข้อมูล ในสถานที่ราชการ ที่ทำการองค์กรปกครองท้องถิ่น สถาบันการศึกษา โรงพยาบาล สถานีตำรวจ และสถานที่สาธารณะ อาทิ พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ อุทยานแห่งชาติ สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ โดยมีการรายงานสถานที่ราชการปรับปรุงแล้ว 22,259 แห่ง จาก 43,025 แห่ง (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2559)

การจัดทำโครงการ “บ้านใจดี” “เมืองใจดี” และ “ทาว์นเฮาส์ใจดี” ของหน่วยงานต่างๆ อาทิ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข มูลนิธิวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร ฯลฯ โดยออกแบบที่อยู่อาศัยและกระตุ้นให้มีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่ทุกคนสามารถใช้ได้ โครงการ “ปึกธงเที่ยวไทย เมืองไทยเที่ยวได้ทุกคน” โดยสนับสนุนสถานที่ท่องเที่ยวในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมและใช้เป็นภารกิจส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานรัฐและเอกชนตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้พิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

กฎหมาย ระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบที่เป็นสากล

- > พระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2544 กำหนดให้มีการบริการอำนวยความสะดวกในการใช้บริการโทรคมนาคมสาธารณะแก่ผู้พิการ เด็ก ผู้สูงอายุ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติการกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2551 เกิดช่องโทรทัศน์ ไทยพีบีเอส ส่งเสริมการรับรู้เท่าเทียมของประชาชน
- > พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้พิการและคุ้มครองสิทธิ และเปิดโอกาสให้เข้าถึงเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
- > กระทรวงมหาดไทยได้ออกกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชรา พ.ศ. 2548
- > กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคาร สถานที่หรือบริการสาธารณะ พ.ศ. 2555 ทั้งหมด 23 รายการ
- > กระทรวงคมนาคมได้ออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และบริการขนส่ง เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. 2556
- > มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2552 ให้หน่วยงานราชการสำรวจและจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงได้
- > มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2555 เรื่องการสนับสนุนมาตรการผลักดันการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน (MOU) 19 กระทรวง 2 หน่วยงาน (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ/สำนักงานกฤษฎีกา) สนับสนุนมาตรการผลักดันการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก พื้นฐาน 5 ด้าน คือ ห้องน้ำ ทางลาด ที่จอดรถ ป้ายสัญลักษณ์ และบริการข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้ทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- > มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2560 เรื่องยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ศึกษาต้นแบบการปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกภาคขนส่ง 5 แห่ง ได้แก่ ป้ายรถเมล์ สถานีรถไฟความเร็วสูง นครปฐม และท่าอากาศยานดอนเมือง รวมทั้งการจัดคู่มือให้ความช่วยเหลือคนพิการแต่ละประเภทและผู้สูงอายุ และคู่มือแปลภาษาหรือป้ายสัญลักษณ์ภาษาสำหรับเจ้าหน้าที่ให้บริการภาคขนส่ง

โดยดำเนินโครงการชุมชนต้นแบบที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของทุกคนในพื้นที่เกาะเกร็ด จ. นนทบุรี โดยขยายพื้นที่นำร่อง 10 จังหวัด ได้แก่ นครพนม ตาก ขอนแก่น พิษณุโลก กาญจนบุรี น่าน กระบี่ พังงา ภูเก็ตและชลบุรี และขยายพื้นที่เป็น 33 จังหวัด ภายในปี 2559 รวมทั้งประสานกับหน่วยงานรัฐ องค์กรปกครองท้องถิ่น และเอกชน ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสถานที่ของเอกชน โดยมีภาคเอกชนเข้าร่วม อาทิ ปิรมัน้ำมัน ห้างสรรพสินค้า ธนาคาร พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงแรม ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว

ด้านระบบขนส่งสาธารณะ มีการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ (1) โครงการนำร่องภายใต้แนวคิด “สะดวก ปลอดภัย คมนาคม ยุคใหม่ ใส่ใจคนพิการ” ของกระทรวงคมนาคม เพื่อเป็นหน่วยงานต้นแบบปรับปรุงสภาพแวดล้อมและจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการคนพิการ (2) การออกแบบและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานีรถไฟฟ้า BTS และ MRT ได้แก่ ที่จอดรถสำหรับคนพิการ ทางลาด และ/หรือ guiding block ลิฟต์ ห้องน้ำคนพิการ โทรศัพท์สำหรับคนพิการ ป้ายบอกทางและสัญญาณเตือนจุดอันตรายและจุดจอดรถขึ้นคนพิการ จอแสดงข้อมูลข่าวสารสำหรับผู้โดยสาร พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ประจำจุดให้บริการแก่คนพิการ

ตัวอย่างภาคเอกชนที่มีการดำเนินการออกแบบสถานที่ สินค้าและบริการ เพื่อคนทุกคนในสังคม

- ❖ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีการปรับโฉมปั๊ม ปตท.ใหม่ทั่วประเทศ รวมถึงร้านค้าในปั๊ม อาทิ ร้านกาแฟ อเมซอน ร้านสะดวกซื้อ 7-11 ฯลฯ ให้มีทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถ ป้ายสัญลักษณ์ ที่ทุกคนเข้าถึงได้
- ❖ บริษัทผลิตรายการ อนุกรมภายในอาคารและที่อยู่อาศัย อาทิ คูโสด คอตโต้ ฯลฯ
- ❖ บริษัทออกแบบและผลิตที่อยู่อาศัย อาทิ SCG เวลเนสคอนโดเทล บริษัท แม่น้ำเรสซิเดนซ์ จำกัด ฯลฯ
- ❖ สถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม รีสอร์ทและห้างสรรพสินค้า อาทิ โรงแรมบ้านเขาหลัก บีช รีสอร์ท ร้านอาหารดิเอมเมอร์ลิตี เช่น โรงละครสยามนิรมิต บิ๊กซี และเทสโก้โลตัส ฯลฯ
- ❖ สินค้าอุปโภคบริโภค อาทิ ยาสีฟันซิสเต็มมาทำบรรจุภัณฑ์ทำให้แกะง่าย โพรเจกเตอร์ Epson รุ่น EB-945 ที่พัฒนาเอคสที่ระบุมความแตกต่างๆ ได้ง่าย ด้วยระบบการออกแบบที่ปรับตามผู้ใช้งาน ช่วยให้ทุกคนสามารถใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตอาหารสำหรับผู้สูงอายุ ได้แก่ เจลลี่โภชนาการ ของมูลนิธิทันตนวัตกรรมในพระบรมราชูปถัมภ์ หน่วยทันตกรรมพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และมหาวิทยาลัยมหิดล ฯลฯ

สถานีรถไฟฟ้า MRT

ที่จอดรถ และทางลาดในปั๊มน้ำมัน ปตท.

(3) การปรับปรุงตู้ขึ้นรถไฟเพื่อคนพิการเป็นรถชั้นสองนั่งปรับอากาศโดยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก และ (4) การทำบันทึกร่วมมือของหน่วยงานและสถาบันการศึกษาและสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ บริเวณป้ายหยุดรถประจำทาง ทางเดินทางเท้า ทางลาดเชิงสะพาน ในเส้นทางหลัก 20 สาย จำนวน 1,234 ป้าย โดยได้มีการปรับปรุงทางลาดเชิงสะพาน ป้ายรถเมล์ รวมทั้งประสานกับหน่วยงานในการเร่งปรับปรุงถนน สะพาน ให้มีมาตรฐานที่รถเข็นสามารถผ่านได้ และทดลองปรับปรุงรถประจำทางเก่าให้รองรับผู้พิการและผู้สูงอายุ โดยมีแผนจะปรับปรุง 668 คัน (รถธรรมดา 500 คัน และรถปรับอากาศ 168 คัน) รวมทั้งจัดซื้อรถเมล์ NGV ขนาด 489 คัน ที่มีข้อกำหนดคุณลักษณะของอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกให้กับคนพิการบนรถโดยสาร (5) การจัดรถบริการสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุที่ใช้รถเข็น 30 คัน ของ กทม. ร่วมกับบริษัทกรุงเทพมหานคร รวมทั้งการศึกษาและดัดแปลงรถแท็กซี่ TOYOTA INNOVA เป็นรถแท็กซี่ต้นแบบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เป็นต้น

ด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารโทรคมนาคม กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมมีการสนับสนุนการขอยืมหรือขอรับอุปกรณ์และเครื่องมือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากขึ้น ได้แก่ (1) สนับสนุนการจัดหาตู้สื่อสาร (Thai Telecommunication Relay Service: TTRS) เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นการลดช่องว่างทางการสื่อสารสำหรับคนพิการทางการได้ยิน (2) จัดทำเว็บไซต์เพื่อให้ผู้พิการทางการมองเห็นด้วยการจัดเว็บไซต์ในรูปแบบ The World Wide Web consortium W3C (3) จัดทำโปรแกรม Thai Accessible Places เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานที่ที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่เอื้อต่อคนพิการและไม่เอื้อต่อคนพิการเพื่อให้ประชาชนสามารถเรียกดูข้อมูลประกอบการวางแผนและตัดสินใจใช้บริการ และ (4) ร่วมมือกับ ThaWebAccessibility.com ในการให้ความรู้กับเด็ก คนพิการ ผู้สูงอายุ ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ รวมถึงการฝึกอบรมและเผยแพร่ การพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ รวมทั้งจัดตั้ง ICT ชุมชน เพื่อให้มีความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยไม่ต้องเดินทางเข้าเมืองอีกด้วย

กล่องแจ้งขอความช่วยเหลือที่ใช้เสียง และผู้ใช้รถเข็น เข้าถึงได้สถานีขนส่งจังหวัดน่าน

ตู้ TTRS (ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวเมืองน่าน) ที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้พิการทางการได้ยิน สามารถสื่อสารและพูดคุยกับคนปกติได้ โดยมีเจ้าหน้าที่ TTRS เป็นตัวกลางในการเป็นล่าม ด้วยเสียง ข้อความ หรือภาษามือ

ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ปัจจุบันการจัดการศึกษาและฝึกอาชีพสำหรับผู้พิการยังเป็นการจัดสถานศึกษาเฉพาะกลุ่มมากกว่าการจัดโดยรวมโดยเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่มีการปรับสภาพแวดล้อมส่วนสถาบันอุดมศึกษาได้เริ่มจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ฯลฯ อย่างไรก็ตาม การประยุกต์การจัดการเรียนการสอนเพื่อคนทุกกลุ่ม ตลอดจนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ให้ทุกคนเข้าถึงได้ยังไม่มี ความชัดเจนเท่าที่ควร

ด้านสาธารณสุขและอุปกรณ์ช่วยเหลือ นอกเหนือจากการผลักดันให้สถานพยาบาลของรัฐมีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานครบทั้ง 5 ด้าน ยังมีระบบการติดตาม ตรวจสอบมาตรฐานอาคาร รวมถึงมีการแสดงผลการตรวจสอบอย่างชัดเจนเผยแพร่สู่สาธารณะ การสนับสนุนด้านอุปกรณ์ช่วยเหลือต่างๆ ประมาณ 50 รายการ ตลอดจนสิทธิประโยชน์การรักษาพยาบาล เพื่อลดอุปสรรคและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ผู้พิการ/ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติมากขึ้น

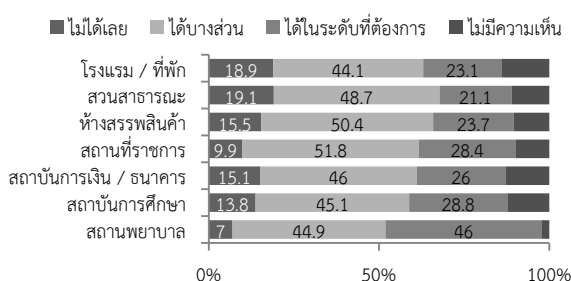
ความต้องการและการเข้าถึงสถานที่สาธารณะและบริการของผู้พิการ

สศช. ร่วมกับศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB) สํารวจความต้องการและการเข้าถึงสิ่งอำนวยความสะดวกของกลุ่มผู้พิการ 3 ประเภท คือ ผู้พิการทางการเคลื่อนไหว ผู้พิการทางการมองเห็น และผู้พิการทางการได้ยิน จำนวน 1,184 คน ในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล เชียงใหม่ นครราชสีมา ชลบุรี และสงขลา ในระหว่างเดือนกันยายน-ตุลาคม 2559 พบว่า ผู้พิการมีความต้องการมากที่สุด 5 ด้าน ได้แก่ อาคารสถานที่สาธารณะ ระบบขนส่งสาธารณะ ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารโทรคมนาคม การศึกษาและฝึกอาชีพ ด้านสาธารณสุขและอุปกรณ์ช่วยเหลือ โดยผลการสำรวจพบว่า

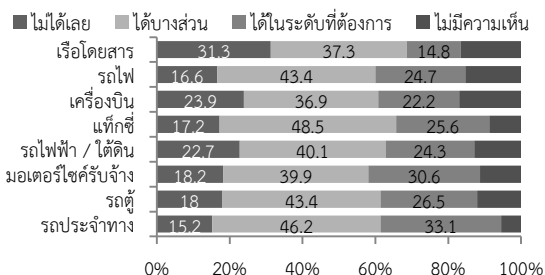
ด้านอาคาร สถานที่สาธารณะ ผู้พิการมีความต้องการเข้าถึงอาคาร สถานที่สาธารณะต่างๆ ร้อยละ 79.7 โดยต้องการเข้าถึงสถานพยาบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นสถาบันการเงิน และสถานศึกษา โดยผู้พิการสามารถเข้าถึงสถานพยาบาลในระดับที่ต้องการมากที่สุด แม้ว่าผู้พิการส่วนใหญ่จะสามารถเข้าถึงอาคาร สถานที่ต่างๆ ได้ แต่การเข้าถึงได้ในระดับที่ต้องการหรือจำเป็นยังมีสัดส่วนไม่มากนัก

ด้านระบบขนส่งสาธารณะ ผู้พิการต้องการระบบขนส่งสาธารณะร้อยละ 66.3 โดยรهنขนส่งสาธารณะที่มีความต้องการมากที่สุดคือ รถประจำทาง/รถตู้ รถรับจ้าง (มอเตอร์ไซด์/แท็กซี่) และรถไฟฟ้า ทั้งนี้ กลุ่มผู้พิการทางการเคลื่อนไหวมีความต้องการรถสาธารณะน้อยที่สุดเนื่องจากมีความยากลำบากในการเข้าถึง ทำให้ไปใช้รถส่วนบุคคล การศึกษาของสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (2558) และสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (2558) ในการสำรวจการเข้าถึงการขนส่งสาธารณะ ยังพบข้อจำกัดและอุปสรรคในการเดินทางผ่านขนส่งสาธารณะ ได้แก่ การเชื่อมต่อกับขนส่งสาธารณะอื่น มีอุปสรรค เช่น ขาดทางลาดระหว่างสถานีกับป้ายรถเมล์ หรือพื้นที่นอกสถานี ฯลฯ การให้ข้อมูลด้านอักษรเบรลล์ไม่มีหรือ

การเข้าถึงอาคารสถานที่สาธารณะ

การเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะ

ไม่เพียงพอในสถานบริการทุกรูปแบบ การติดตั้งและให้บริการไม่มีประสิทธิภาพตามที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงหรือมาตรฐานแนะนำ เช่น มีทางลาดแต่มีความชันไม่ได้มาตรฐาน ไม่มีราวจับ หรือชนพนัก ห้องน้ำที่แคบ ฯลฯ รวมทั้งยังขาดลิฟท์ในสถานียรถไฟฟ้าบางแห่ง เป็นต้น

ด้านข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารโทรคมนาคม ผู้พิการร้อยละ 76.1 ต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารโทรคมนาคม โดยต้องการเข้าถึงสื่อโทรทัศน์/เคเบิลทีวีมากที่สุด รองลงมาเป็นอุปกรณ์การสื่อสาร และอินเทอร์เน็ต เมื่อจำแนกข้อมูลตามประเภทความพิการ พบว่ากลุ่มผู้พิการทางการได้ยิน/สื่อความหมายมีแนวโน้มความต้องการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลายกว่าอีก 2 กลุ่ม โดยผู้พิการสามารถใช้อุปกรณ์สื่อสาร อินเทอร์เน็ตและทีวี/เคเบิลทีวีในระดับที่ต้องการใกล้เคียงกัน

ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ผู้พิการมีความต้องการบริการการศึกษาและฝึกอาชีพเพียงร้อยละ 67.5 ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะไม่สามารถศึกษาหรือประกอบอาชีพได้ โดยผู้พิการต้องการบริการฝึกอบรมอาชีพมากที่สุด รองลงมาเป็นทุนการศึกษาสำหรับผู้พิการ และการจัดหางาน โดยผู้พิการประมาณร้อยละ 30 เห็นว่าสามารถเข้าถึงบริการได้ตามระดับที่ต้องการหรือจำเป็น

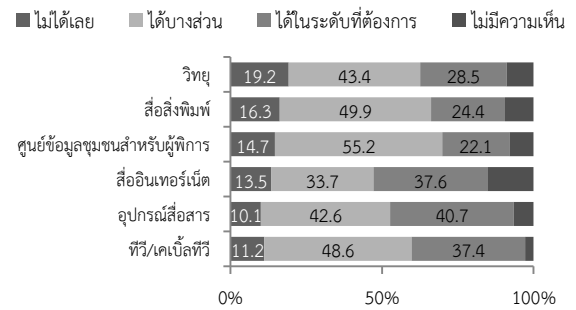
ด้านสาธารณสุขและอุปกรณ์ช่วยเหลือ ผู้พิการต้องการด้านนี้ร้อยละ 90.2 โดยต้องการเข้าถึงหลักประกันสุขภาพพยาบาลมากที่สุด รองลงมาเป็นการสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือความพิการ และการฟื้นฟูสภาพพิการ การเข้าถึงบริการพบว่าผู้ที่เข้าถึงบริการในระดับที่ต้องการหรือจำเป็นค่อนข้างน้อยซึ่งอาจเป็นเพราะเป็นบริการที่มีความจำเป็นมากทำให้เห็นว่าบริการที่ได้รับยังไม่เพียงพอต่อความต้องการ โดยผู้พิการทางสายตาสัดส่วนไม่สามารถเข้าถึงหลักประกันสุขภาพและการสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยเหลือความพิการมากที่สุด

ข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินการออกแบบที่เป็นสากล

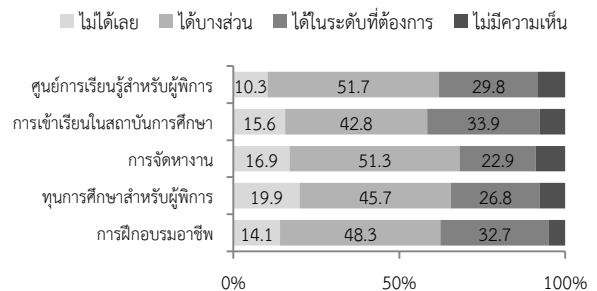
แม้ว่าจะมีกฎหมายและนโยบายในการผลักดันการออกแบบที่เป็นสากลเพื่อลดอุปสรรคการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ของทุกกลุ่ม ไม่แตกต่างจากต่างประเทศมากนัก โดยการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมมากที่สุดคือ การจัดตั้งอำนาจความสะดวกพื้นฐาน 5 ด้าน ในอาคาร สถานที่สาธารณะ คือ ทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถ ลิฟต์ และข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการศึกษาหาแนวทางเพื่อการพัฒนาและปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึงเพียงพอ สะท้อนจากการเข้าถึงบริการของผู้พิการได้ในระดับที่ต้องการยังมีไม่มากนัก สอดคล้องกับรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับที่ 4 พ.ศ. 2555-2559 (ระยะครึ่งแผนแรก) พบว่า ผู้พิการสามารถเข้าถึงหน่วยงานรัฐและองค์กรปกครองท้องถิ่นได้ในระดับปานกลาง ขณะที่ด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสารสนเทศ อุปกรณ์และเครื่องช่วยพิการ และรถโดยสารเข้าถึงได้น้อย และเครื่องบินและรถไฟเข้าถึงได้น้อยที่สุด ทั้งนี้ การดำเนินการออกแบบที่เป็นสากลมีข้อจำกัดและอุปสรรคสำคัญ ดังนี้

1. การขาดการตรวจสอบและกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจน การติดตั้งและการให้บริการที่ไม่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับที่ระบุไว้ในกฎกระทรวงหรือมาตรฐานแนะนำ เนื่องจากการกำหนดมาตรฐานก่อสร้างอาคารที่ยังมีความชัดเจนในรายละเอียดไม่มากพอ รวมทั้งขาดระบบติดตาม ตรวจสอบ และดูแลรักษาที่สม่ำเสมอทำให้อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกชำรุดเสียหายและใช้งานไม่ได้จริง

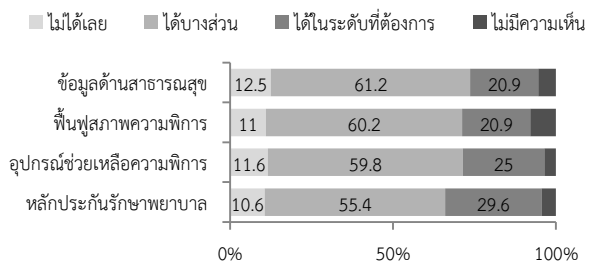
การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการสื่อสารโทรคมนาคม

การเข้าถึงด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

การเข้าถึงบริการสาธารณสุขและอุปกรณ์ช่วยเหลือ

ที่มา: รายงานเรื่องการออกแบบเพื่อมวลชน : รูปธรรมเพื่อความเสมอภาค สศช. โดยศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB)

2. **ทัศนคติต่อการออกแบบที่เป็นสากลไม่ถูกต้อง** สังคมยังขาดการรับรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง ทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการออกแบบที่เป็นสากลและพิจารณาว่าเป็นเรื่องการเพิ่มค่าใช้จ่ายและการลงทุน ส่งผลต่อการได้รับความร่วมมือที่มีอยู่อย่างจำกัด อาทิ ภาคธุรกิจที่ยังจำกัดในธุรกิจขนาดใหญ่ ทั้งนี้ การศึกษาของ GTZ และองค์การผู้พิการระหว่างประเทศประมาณค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 1-2 หากมีการกำหนดในระหว่างการวางแผนและก่อสร้าง แต่จะมีต้นทุนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญจากสภาพแวดล้อมที่ทำให้เข้าถึงได้จำกัดทำให้ผู้พิการต้องพึ่งพิงผู้อื่น รวมถึงวงจรที่นำไปสู่ความยากจน (AusAID, 2014) และประชาชนส่วนหนึ่งยังขาดความตระหนักทำให้เข้าใช้หรือกีดขวางสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนเฉพาะกลุ่ม เช่น การเข้าไปใช้ที่จอดรถของผู้พิการ การวางของทับ/กีดขวางทางเท้าสำหรับผู้พิการ

3. **ข้อจำกัดด้านสภาพบังคับและกฎหมาย** โดยอาคารสถานที่ที่ก่อสร้างก่อนการออกกฎระเบียบต่างๆ ทำให้มีความยากลำบากด้านสภาพบังคับที่จะให้มีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านกฎหมายในการจัดบริการ เช่น ขาดการกำหนดเป็นมาตรฐานการก่อสร้างอาคารที่ชัดเจน (Code of Conduct) ซึ่งจะช่วยให้ง่ายแก่การทำความเข้าใจและออกแบบได้ถูกต้องตามมาตรฐานมากขึ้น และกรณีจดทะเบียนรถบริการดัดแปลงเพื่อเอื้อต่อการยกรถผู้พิการยังขาดกฎหมายรองรับทำให้เอกชนไม่สามารถเข้ามาดำเนินการได้

4. **การขาดเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการฝึกอบรม** แม้การออกแบบที่เป็นสากลจะทำให้คนส่วนใหญ่เข้าถึงและใช้งานได้ แต่ผู้ใช้บริการที่มีความพิการหรือข้อจำกัดที่หลากหลาย รวมทั้งพื้นที่บางแห่งมีข้อจำกัด จำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการอบรมและมีความเข้าใจความต้องการของผู้พิการในการช่วยเหลือ หรือสามารถปรับวิธีหรือเทคนิคการให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. **การมีส่วนร่วมของผู้พิการยังมีอยู่อย่างจำกัด** ทำให้การออกแบบที่เป็นสากลไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ครบถ้วนและตรงจุด อาทิ การจัดตั้งเคาน์เตอร์ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลเพื่อคนพิการ แต่ความเป็นจริงแล้วผู้พิการต้องการเข้าถึงข้อมูลผ่านช่องทางเลือกอื่นๆ ที่มากขึ้น เช่น เว็บไซต์และสื่อสิ่งพิมพ์สำหรับผู้พิการทางสายตาซึ่งยังมีจำกัด ด้านสาธารณสุขยังขาดการออกแบบเวชภัณฑ์ที่คำนึงถึงการใช้งานของผู้พิการหรือผู้สูงอายุ (ฉลาก รูปทรงผลิตภัณฑ์) ทำให้ไม่สามารถแยกแยะยาหรือเวชภัณฑ์ส่งผลให้เกิดอันตรายหรือเสียชีวิตได้ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. **การพัฒนากระบวนการมาตรฐานและกลไกติดตามตรวจสอบ** โดยจัดทำระบบมาตรฐานที่มีความชัดเจนทั้งมาตรฐานการก่อสร้าง (Code of Conduct) การพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์โดยนำตัวชี้วัดมาตรฐานสำคัญ อาทิ มอก. มาพัฒนาโดยเพิ่มเติมการออกแบบเพื่อการใช้งานของคนทุกกลุ่มเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานดังกล่าว ฯลฯ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการก่อสร้างหรือสร้างผลิตภัณฑ์ต่างๆ ในมาตรฐานเดียวกันและง่ายต่อการติดตามตรวจสอบ

2. **การสร้างความรู้และทัศนคติที่ถูกต้อง** โดยณรงค์และประชาสัมพันธ์กิจกรรมเพื่อสร้างความรับรู้และทัศนคติที่ดีต่อแนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกกลุ่มในวงกว้าง การปลูกฝังให้ตระหนักถึงประโยชน์และความจำเป็น การสอดแทรกเนื้อหาของแนวคิดไว้ในเนื้อหาการเรียนการสอน ตลอดจนกำหนดเป็นหลักสูตรเฉพาะในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถาปัตยกรรม หรือวิชาที่เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์

3. **การบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน** โดยจัดทำแผนบูรณาการเพื่อให้เกิดการประสานงานและสนับสนุนกัน เนื่องจากการออกแบบที่เป็นสากลเป็นเรื่องที่ต้องวางแผนระยะยาวและมีความเชื่อมโยงที่ต้องประสานร่วมมือกัน เช่น อาคารสถานที่กับระบบการคมนาคมขนส่ง หรือการศึกษากับการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่สามารถใช้เทคโนโลยีเข้ามารองรับการดำเนินงานจึงต้องสอดรับและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. **การส่งเสริมภาคธุรกิจเพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสร้างนวัตกรรมการออกแบบสินค้าและบริการเพื่อคนทุกกลุ่ม** โดยประชาสัมพันธ์และให้การรับรองสถานที่ สินค้าบริการของธุรกิจที่มีดำเนินการออกแบบเพื่อคนทุกกลุ่มให้เป็นทางเลือกและเพิ่มจำนวนของผู้ใช้บริการ สนับสนุนการทำธุรกิจภายใต้แนวคิดการออกแบบเพื่อคนทุกกลุ่มโดยนำค่าใช้จ่ายการปรับสภาพแวดล้อมมาลดหย่อนภาษี ส่งเสริมการจัดแข่งขันออกแบบผลิตภัณฑ์เพื่อพัฒนาการออกแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนให้ความรู้ภาคธุรกิจเห็นประโยชน์และตระหนักถึงการยกระดับสินค้าบริการ และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

5. **การรวบรวมและพัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกลไกผลักดัน** โดยรวบรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดการออกแบบที่เป็นสากล และพัฒนาให้เป็นกฎหมายฉบับเดียวและแบ่งออกเป็นหมวดหมู่เพื่อเป็นกลไกผลักดันการดำเนินงานให้สอดคล้องเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งสร้างความเข้าใจต่อคนในสังคม สามารถหยิบยกและนำไปใช้ได้สะดวกมากขึ้น

การดำเนินการออกแบบที่เป็นสากลในต่างประเทศ

ญี่ปุ่น	สหรัฐอเมริกา	สหราชอาณาจักร	ออสเตรเลีย
- เริ่มต้นราว ค.ศ. 1990 ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐโดยกระทรวงเศรษฐกิจการค้าและอุตสาหกรรม โดยแลกเปลี่ยนเกี่ยวกับ UD และจัดทำรายงานพื้นฐานเกี่ยวกับการออกแบบและการตรวจสอบสินค้า รวมทั้งเก็บข้อมูลและพัฒนาระดับคุณภาพการออกแบบอย่างจริงจัง - กฎระเบียบ มี พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าถึงอาคาร ค.ศ. 1994 แต่มีการใช้บังคับปี 2000 ได้กำหนดให้ระบบประกันดูแลผู้สูงอายุที่คลุมถึงที่อยู่อาศัย ทำให้ได้รับการดูแลที่เหมาะสม และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าถึงการขนส่งมวลชนซึ่งบังคับให้ธุรกิจการขนส่งคมนาคมต่างๆ มีการจัดอุปกรณอำนวยความสะดวก ในปี 2006 ได้มีการรวมการเข้าถึงอาคารและการเข้าถึงขนส่งมวลชนเป็น พ.ร.บ. ปลอดภัยจากอุบัติเหตุทำให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงระบบขนส่งทุกระบบอย่างชัดเจน - การดำเนินงานที่น่าสนใจจากรัฐและเอกชน อาทิ • อาคารมีราวบันไดมีอักษรเบลล์บอกขึ้น รถเข็นในซูเปอร์มาร์เก็ตสำหรับผู้พิการ ผู้ที่นั่งรถเข็น เคาร์เตอร์บริการที่มีหลายระดับ ห้องสมุดมีการติดตั้งแว่นขยาย การติดระบบการป้อนข้อมูลที่ใช้เสียงแทนได้ • จัดทำเว็บไซต์ Accessible Activities ซึ่งจะมียาชื่อสถานที่ต่างๆ ที่มีคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้สามารถเลือกเข้าไปได้ • การปรับปรุงป้ายบอกทางโดยการใช้อักษรรูปร่างและตัวอักษรกำกับ • โรงหนังมีบทบรรยายสำหรับผู้พิการทางการได้ยินหรือทางสายตา โดยต่อหูฟังหรือหน้าจอมีถ้อยคำและใช้อัปพลิเคชัน UDcast • การผลิตอาหารเพื่อตอบสนองผู้มีปัญหาด้านการเคี้ยวให้สามารถเลือกระดับความนุ่มของเนื้อสัมผัสอาหารที่เหมาะสมกับตน • การออกแบบเครื่องเขียนให้ใช้ง่ายหรือข้อที่ใช้งานได้ทั้งตักน้ำซุ๊ปและเส้นบะหมี่ เป็นต้น	- เริ่มต้นราว ค.ศ. 1990 โดยมี พ.ร.บ. สำหรับผู้พิการเพื่อจำกัดอุปสรรคที่มีต่อผู้พิการ เริ่มต้นจากการเคลื่อนไหวด้านสิทธิพลเมืองทำให้สินค้าและบริการที่เป็นเฉพาะกลุ่มและมีราคาแพง ต่อมาศาสตราจารย์ Ronald L. Mace จึงได้เสนอแนวคิด UD เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้สินค้าและบริการได้อย่างเท่าเทียมกัน - กฎระเบียบ ประมาณปี 1970-1990 ได้มีการออกกฎหมายการจัดบริการของรัฐที่มีข้อห้ามเกี่ยวกับแบ่งแยกผู้พิการ อาทิ พ.ร.บ. อุปสรรคทางสถาปัตยกรรม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพ พ.ร.บ. การศึกษาของเด็กพิการ ปี 1990 ได้ออก พ.ร.บ. สำหรับผู้พิการที่ขยายให้ทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนต้องมีสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกทุกคนรวมถึงผู้พิการ รวมทั้ง พ.ร.บ. ไทโรนคานัม ปี 1996 ที่บังคับให้การบริการและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับไทโรนคานัมทุกประเภทต้องมีกรอบออกแบบและพัฒนาให้ผู้พิการเข้าถึงได้ - การดำเนินงานที่น่าสนใจของรัฐและเอกชน • ระบบขนส่งรถไฟใต้ดินมีเพียงรัฐวอชิงตัน ดี ซี เท่านั้นที่จัด UD ในทุกสถานี ขณะที่นิวยอร์กยังมี 110 สถานี จาก 421 สถานี • การสร้างอาคารขององค์กรที่ไม่หวังผลกำไร • การปรับระดับโต๊ะทำงานให้เหมาะกับแต่ละคน รวมถึงผู้ที่นั่งรถเข็น • การปรับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เด็กที่ต้องการสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเรียนรู้ร่วมกัน เช่น โรงเรียนเอกชนฟอร์บซ์ มหาวิทยาลัยเนวาดา • การวิจัยและพัฒนาอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อลดอุปสรรคการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการเรียนรู้ เช่น การจัดทำเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ การผลิตถ้อยคำที่สามารถเปลี่ยนภาษามือเป็นตัวอักษรหรือคำพูดได้ การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตามความหลากหลายของนักเรียน การพัฒนาซอฟต์แวร์และแอปพลิเคชันที่ช่วยเรื่องการรู้ของเด็กรออทิสติกและผู้มีปัญหาสายตา เป็นต้น	- จำนวนผู้พิการและผู้สูงอายุที่มีมากตลอดจนนักท่องเที่ยวที่บกพร่องร่างกายกว่าปีละ 5 แสนคน และมีกำลังซื้อสูง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมสู่แนวคิด UD - กฎระเบียบ มี พ.ร.บ. ป้องกันการแบ่งแยกผู้พิการ ค.ศ. 1995 ได้ให้สิทธิผู้พิการเข้าถึงผลิตภัณฑ์และสิ่งอำนวยความสะดวก การบริการ ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างต่างๆ และถือเป็นการกระทำผิดกฎหมายหากผู้บริการปฏิบัติกับผู้พิการไม่เท่าเทียมกับบุคคลทั่วไปด้วยสาเหตุจากความพิการ การมีแผนเพื่อการเข้าถึงภายใต้ พ.ร.บ. การวางแผนเพื่อชุมชนในสหราชอาณาจักรที่ให้องค์กรส่วนท้องถิ่นดูแลและปรับปรุงเรื่อง การเข้าถึงของประชาชนในด้านต่างๆ อาทิ การจ้างงาน การศึกษา สาธารณสุข ฯลฯ รวมทั้งให้การคมนาคมส่วนท้องถิ่นออกกฎข้อควรปฏิบัติสำหรับการออกแบบรถไฟและสถานที่ที่เข้าถึงได้สำหรับผู้พิการ การกำหนดข้อควรปฏิบัติสำหรับการเข้าถึงเว็บไซต์เพื่อช่วยให้เจ้าของเว็บไซต์เข้าใจและประยุกต์ใช้การออกแบบที่ทุกคนเข้าถึงได้ - การดำเนินงานที่น่าสนใจทั้งของรัฐและเอกชน • การใช้เทคโนโลยีการรับสัญญาณเสียงไปยังเครื่องช่วยฟังของผู้มีปัญหาการได้ยินโดยตรงซึ่งมีประโยชน์มากในพื้นที่สาธารณะ เช่น หอประชุมหรือสถานีรถไฟ • แผนที่ห้องน้ำสาธารณะของประเทศช่วยแก้ปัญหาให้กับผู้ประสบปัญหาการขับถ่าย • โครงการรณรงค์การสร้างอาคารที่คำนึงถึงความต้องการของคนที่หลากหลาย • เครือข่ายรถไฟที่ทุกคนเข้าถึงได้ เช่น มีพื้นที่สำหรับสุนัขนำทาง มีเครื่องนำทางโดยเสียง และการปรับปรุงลิฟท์และบันไดเลื่อน • การประยุกต์ใช้ UD เพื่อการเรียนการสอน • การสนับสนุนให้ธุรกิจยกระดับการเข้าถึงได้ของทุก โดยให้ข้อเสนอแนะที่สามารถทำได้ง่าย ไม่ต้องการลงทุนมาก	- เริ่มประมาณ ค.ศ. 2000 จากการจัดงานโอลิมปิกฤดูร้อน และจากปัจจุบันที่ 1 ใน 5 ของประชากรออสเตรเลียประสบปัญหาสมรรถภาพทางร่างกายหรือจิตใจที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จึงมีแนวทางให้ทุกคนมีส่วนร่วมและเข้าถึงการสื่อสารและข้อมูลทางเว็บไซต์อย่างเต็มที่ - กฎระเบียบ มี พ.ร.บ. ป้องกันการแบ่งแยกผู้พิการ ค.ศ. 1992 สนับสนุนสิทธิของผู้พิการทั้งเรื่องการอยู่อาศัย การศึกษา การใช้สินค้าหรือได้รับบริการต่างๆ ปี 2009 กลุ่มผู้ลงทุนในผู้พิการได้เรียกร้องให้มีการจัดทำข้อบังคับ มาตรฐานการสร้างอาคารในระดับชาติเพื่อให้มีจำนวนอาคารที่ใช้แนวคิด UD มากขึ้น - การดำเนินงานที่น่าสนใจของรัฐและเอกชน • มาตรฐานการให้บริการทางดิจิทัลที่มีกรอบแบบบนพื้นฐานของลักษณะการใช้งานของคนทุกคน รวมทั้งมียุทธศาสตร์ระดับชาติเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเว็บไซต์ให้เข้าถึงได้ การมีเว็บไซต์ you're welcome WA ช่วยผู้พิการ ครอบครัวยหรือผู้ดูแลสืบค้นข้อมูลเพื่อการเข้าถึงอย่างถูกต้องและเชิงลึกในการตัดสินใจเกี่ยวกับบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ต่างๆ • โครงการบ้านอยู่อาศัยเพื่อเสริมสร้างการรับรู้ภายในอุตสาหกรรมออกแบบและก่อสร้างเกี่ยวกับประโยชน์ของการสร้างบ้านบนพื้นฐาน UD หลักการอาศัย เช่น ง่ายต่อการเข้า ง่ายต่อการย้าย ง่ายและคุ้มค่าในการเปลี่ยนแปลง • กองทุนเพื่อโรงเรียนสำหรับทุกคน • ส่งเสริมการออกแบบเพื่อทุกคนสำหรับข้อมูลออนไลน์และสิ่งพิมพ์ เพื่อให้ผู้ออกแบบและนักสร้างเว็บไซต์เข้าถึงถึงข้อควรพิจารณาหลักๆ ของการออกแบบให้ทุกคนเข้าถึงได้ เช่น การอ่านเข้าใจง่าย รูปแบบตัวอักษร การใช้สี ขยายขนาดตัวอักษร การใช้สัมผัสมีเดีย เป็นต้น

ที่มา: สรุปจากรายงานเรื่องการออกแบบเพื่อมวลชน : วัฒนธรรมเพื่อความเสมอภาค สศช. โดยศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB)